

A Pécsi Ítéltábla Pécsett, a 2014. évi július hó 1. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta az alábbi

Ítéletet:

A másodfokú bíróság a különös kegyetlenséggel elkövetett emberölés bűntettének kísérlete miatt **vádolt** ellen indult büntetőügyben a Kaposvári Törvényszék B.515/2013/13. számú ítéletét az alábbiak szerint változtatja meg:

- a vádlott által elkövetett cselekményt a Btk.160.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés d) pontja szerint minősülő emberölés bűntette kísérletének minősíti.
- a büntetés tartamát 8 (nyolc) évre, a közügyektől eltiltás tartamát 10 (tíz) évre súlyosítja.
- a kiszabott szabadságvesztést fegyházban kell végrehajtani.
- a kiszabott szabadságvesztésből a vádlott legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

A szabadságvesztésbe a 2014. február 18. napjától a mai napig előzetes fogvatartásban eltöltött időt továbbmenően beszámítja.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a vádlottat a másodfokú eljárásban felmerült 10.160 (tízezer-százhatvan) forint bűnügyi költség megfizetésére.

I n d o k o l á s

A Kaposvári Törvényszék a vádlottat testi sértés bűntette miatt 4 év börtönbüntetésre és 5 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy a vádlott a szabadságvesztés fele részének kitöltését követően feltételes szabadságra bocsátásható. Határozott a bűnjelekről, végül a bűnügyi költségről.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyész a vádlott terhére eltérő minősítés, és a büntetés súlyosítása érdekében, a vádlott és védője enyhítés végett jelentett be fellebbezést.

A Pécsi Fellebbviteli Főügyészség átiratában és a nyilvános ülésen jelenlévő képviselője útján is az ügyészi fellebbezést fenntartotta. A vádlott és védője is előterjesztett fellebbezésükkel azonos tartamúan szólaltak fel a nyilvános ülésen.

A bejelentett fellebbezések közül kizárólag az ügyészi fellebbezés megalapozott.

A másodfokú bíróság a jogorvoslattal megtámadott határozatot a Be.348.§ (1) bekezdése értelmében a megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül.

A felülbírálat keretében megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályok betartásával folytatta le a bizonyítási eljárást. Ennek során beszerezte és megvizsgálta a tényállás megállapításához szükséges bizonyítékokat, azok részletes, a logika szabályainak is megfelelő értékelésével adott számot ténymegállapításairól.

A tényállás túlnyomórészt mentes volt a Be.351.§ (2) bekezdésében felsorolt megalapozatlansági hibáktól és hiányosságoktól, az - figyelemmel a Be.352.§ (1) bekezdésének a) pontjára - az iratok tartalma alapján mindössze kisebb mértékű kiegészítésre szorult:

A sértett körülbelül 150 cm magas és 50 kg súlyú *(rendőri jelentés nyomozati iratok 154. oldala).*

A sértettet minimálisan 14-15 rendbeli, nagyjából nagy erővel végrehajtott bántalmazás érte. A sérülések zöme a fejen, a mellkason, kisebb részt a hason helyezkedett el. A nagy erejű bántalmazás döntően a mellkasra irányult; ilyen erőbehatással okozott volt a IX., X. csigolyatestek nyúlványainak törése, a háti III.-IV. csigolyatestek törései, a többszörös bordatörés, a tüdőzúzódás, a szegycsonttörés és a máj jobb lebenyének sérülése. Közepes erejű erőbehatás idézte elő az orrcsonttörést, a többszörös arccsonttörést, illetve ezek következményeiként fellépő szövetközi bevérzést. *(Dr.szakértő1 igazságügyi orvosszakértő szakvéleményének kiegészítése a nyomozati iratok 144-145. oldalain).*

A sértettnél kialakult életveszélyes állapotot a kórházban két alkalommal elvégzett műtét segítségével hártották el (dr. **tanú1** tanúvallomása a nyomozati iratok 173. oldalán).

A fenti kiegészítésekkel az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás a Be.352.§ (2) bekezdése alapján irányadó volt a fellebbezési eljárásban is.

Az elsőfokú bíróság a tényállást alapvetően a vádlotttényfeltáró beismerő vallomásának elfogadásával állapította meg, szemben a **sértett** következtelen előadásával, amit a szemtanúk vallomásán túl, az orvosszakértői vélemény is cáfol. A sértettnek a tárgyaláson tett nyilatkozata nemcsak a nyomozati vallomásával volt ellentétes, hanem az eset után az egészségügyi ellátását végző **tanú2** előtt tett előadásával is, akinek élettársa általi bántalmazásáról beszélt. Ugyanezt a tényt tartalmazzák az orvosi dokumentumok is. Következésképp a sértett hiteltelen előadását az elsőfokú bíróság megalapozottan vetette el.

Dr.**szakértő1** orvosszakértő kizárta a sérülések összességének kerékpárral való akár többszöri elesés következtében történt keletkezését. Ugyanígy nem jöhetett létre az összes sérülés a fürdőkádba zuhanás során sem. A szakvélemény szerint a sérülések direkt öklütéses és rúgásos bántalmazástól eredtek. Az orvosszakértői vélemény adatot szolgáltatott az ütések számára, erejére, a sérülések elhelyezkedésére is.

A cselekmény részbeni elkövetését két szemtanú, a vádlott szomszédságában lakó **tanú3**, valamint **tanú4** is észlelték, akik a vádlott rúgással, illetve rúgásokkal megvalósított bántalmazásáról számoltak be.

A fenti bizonyítékok alapján az elsőfokú bíróság helyesen vont jogkövetkeztetést a vádlott büntetőjogi felelősségére.

A Btk.2.§ (1)-(2) bekezdésében szereplő elvek mentén a törvényszék megalapozottan foglalt állást az időbeli hatály kérdésében, és helyesen járt el a hatályos Btk. rendelkezéseinek alkalmazásakor.

Tévedett ugyanakkor a cselekmény minősítése vonatkozásában.

Mindenekelőtt szükséges volt az elkövetés motívumának a helyesbítése. Az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg, hogy a cselekményt a sértett eltávolítása indokolta volna, hiszen ennek eléréséhez elegendő lett volna a vádlottnál jóval gyengébb testalkatú sértett házból, illetve udvarból való kitessékelése. A tettlegesség valós indoka a vádlott féltékenysége, illetve az élettársának küldött pénzösszegekkel való elszámolás hiánya volt. Ezekre az okokra, valamint az ittas állapotból eredő felindultságra volt visszavezethető a cselekmény elkövetése.

Az elsőfokú bíróság helyesen hivatkozott a Kúria 3/2013. számú Büntető jogegységi határozatának a cselekmény minősítésére kiható szempontjaira, azonban tévesen értékelte az abban szereplő ismérveket.

A szándékos emberölés, valamint a testi sértés elhatárolása az elkövetőnek a cselekmény véghezvitele időpontjában fennálló konkrét tudattartama alapján történhet. A tudati állapot tisztázásánál, így annak megítélésénél, hogy az elkövető szándéka ölésre, avagy testi sértésre irányult-e: jelentős mértékben a külvilágban

megnyilvánult és ennél fogva megismerhető tények elemzésének van jelentősége. Az emberölésre, illetve a testi sértésre irányuló szándékra, az elkövetéskori tudattartalomra a tárgyi és alanyi tényezők közül lehet következtetni: nevezetesen az elkövetés eszközéből, az elkövetésnél tanúsított erő kifejtés mértékéből, egyszeri vagy többszöri megismétléséből, folyamatosságából, elhúzódó jellegéből, az életfontosságú szervek megsértéséből, a sérülések helyéből, jellegéből, az elkövetési magatartás eredményéből, az elkövető kijelentéseiből. Ezen túlmenően vizsgálni kell az elkövető és a sértett életkorát, egészségi és fizikai állapotát is. Az alanyi tényezők körében az indító oknak, az elkövető személyi tulajdonságainak a véghezvitelt megelőző pszichikus folyamat feltárásának van jelentősége. (Kúria 3/2013. BJE határozata)

A megállapított tényeket értékelve az volt megállapítható, hogy a sértettet minimálisan 14-15 rendbeli közepes, illetve nagy erejű ütés, rúgás érte. A vádlotttöbb helyszínen, többszöri ütéssel, rúgással valósította meg a cselekményt. Az ütések és rúgások négy csigolyatest-törést, kilenc bordatörést, orr- és arccsonttörést, szegycsonttörést, továbbá nagy kiterjedésű, műtéti beavatkozást szükségessé tevő májsérülést idéztek elő. Összefoglalóan az állapítható meg, hogy a sérülésokozás a sértett mellkasára, hasára, illetve arcára irányult. A vádlotterőszakos magatartása során ölésre utaló kijelentést is tett.

Az ütések számából, erejéből, a sérült testtájékokból, az elszenvedett sérülések helyéből és jellegéből csak azt a következtetést lehetett levonni, hogy a vádlottnak az elkövetéskor valóban számolnia kellett a halál bekövetkezésének lehetőségével, amellyel azonban nem törődött, a következményekbe belenyugodva hajtotta végre cselekményét. Ölési szándékához tehát nem fért kétség.

Ezt követően annak vizsgálata vált szükségessé, hogy a vádlotti magatartás mennyiben felelt meg a vád szerinti minősített emberölésnek, a különös kegyetlenséggel való elkövetési módnak.

A különös kegyetlenséggel elkövetett emberölés megállapításánál elsősorban emberiességi, valamint erkölcsi szempontok a meghatározók. A különös kegyetlenség fogalma alá az átlagost lényegesen meghaladó szenvedéssel járó, rendkívüli embertelenséggel, brutalitással, gátlástalanul, az emberi méltóság mély megalázásával, illetve az elkövető emberi mivoltából kivetkőzve véghezvitt ölési cselekmények vonhatók. Amennyiben az ölésre irányuló szándék megállapítható, a sértettnek okozott sérülések nagyobb száma, súlya és jellege alapján - különösen, ha az elkövető tevőlegessége több halálhoz vezető folyamatot is megindított - általában következtetés vonható az elkövetés embertelenségére is (Kúria 3/2013. BJE határozata).

A jogegységi határozatban szereplő ismérveket elemezve kijelenthető, hogy a sorozat-bordatöréssel, illetve a csigolyatörésekkel, az orr- és arccsonttöréssel, illetve szegycsonttöréssel járó sérülések a sértett számára az átlagost lényegesen meghaladó kint, gyötrelmet, fájdalmat idéztek elő, ezek miatt a sértett eszméletlen állapotba is került. A vádlott magatartását a kitartó, gátlástalan elkövetési mód

jellemezte, megállapítható tehát, hogy a vádlott emberi mivoltából kivetkőzött. További tényezőként kellett figyelembe venni, hogy a vádlott a cselekményét olyan sértett sérelmére valósította meg, akinek testi adottságai lényegesen alulmúlták a vádlott fizikai adottságait; a vádlott számottevő erőfölénye a sértett számára a védekezés lehetőségét lehetetlenné tette. E körülmények alapján a vádlott tudatának az elkövetés idején át kellett fognia a végrehajtás különös kegyetlen módját is. Ezzel kapcsolatos tudattartalmára a sérülések rendkívül nagy számából, a bántalmazás hosszan tartó, elhúzódó jellegéből, a sértett látható szenvedéséből lehetett következtetni.

A cselekmény alanyi és tárgyi oldalára figyelemmel a másodfokú bíróság az ölés különös kegyetlen elkövetési módját is megállapíthatónak találta. Ennek megfelelően a cselekmény minősítését a Btk. 160.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés d) pontja szerint minősülő emberölés büntette Btk. 10.§ (1) bekezdése szerinti kísérletére megváltoztatta. A másodfokú bíróság vizsgálta a kísérlet stádiumát, illetve az eredményhez való távolságát. Ezzel kapcsolatban leszögezhető, hogy a vádlott mindent megtett a halálos eredmény bekövetkezése érdekében, amelyet az időben érkező orvosi segítségnyújtás útján háritottak el. A kísérlet tehát befejezett volt. Ugyanakkor a kísérlet az eredményhez, a halálos végkifejlethez képest távolinak mondható, mivel a sértett a kórházba kerülésekor még közvetett életveszélyes állapotban volt.

A minősítés megváltoztatása miatt szükséges volt a bűnösségi körülmények ártértékelése, illetve azok ismételt számbavétele.

A vádlottjára enyhítő körülményként kellett értékelni beismerő vallomását, megbánó magatartását, bocsánatkérését és a sértett megbocsátását. További enyhítő körülmény volt a kísérlet, ami befejezett, de távoli volt, így ennek a körülménynek a nyomatéka nem volt számottevő. Lényeges enyhítő körülmény a vádlott eshetőleges szándéka.

Súlyosító körülményként kellett figyelembe venni az ittas állapotban való elkövetést, a családon belüli erőszakos cselekmények elszaporodottságát, valamint nyomatékos súlyosító körülményként azt, hogy a vádlott visszaesőnek nem minősülő bűnismétlő, aki korábban ugyancsak erőszakos bűncselekmények, testi épség elleni cselekmények miatt is büntetve volt.

A feltárt bűnösségi körülmények közül tehát az enyhítő tényezők nem csak számarányukban, hanem jelentőségükben is túlsúlyban voltak, ezért a másodfokú bíróság álláspontja szerint a vádlottal szemben a terhére megállapított cselekményre irányadó szabadságvesztés legkisebb mértéke, a 10 év is túl szigorú lenne. A másodfokú bíróság ezért a Btk. 82.§ (1) bekezdése és (2) bekezdés a) pontja alapján az enyhítő szakasz alkalmazásával a szabadságvesztés tartamát nyolc évben, a közügyektől eltiltás mértékét tíz évben határozta meg. Ennyiben

tehát súlyosította a vádlott büntetését. Megállapította, hogy a vádlottfeltételes szabadságra bocsátásnak legkorábbi időpontja a Btk.38.§ (2) bekezdésének a) pontja alapján a büntetés kétharmad részének kitöltését követő nap.

A Btk.92.§ (1)-(2) bekezdése alapján rendelkezett az elsőfokú ítélethozatal óta előzetes fogvatartásban töltött idő továbbmenő beszámításáról.

A Be.381.§ (1) bekezdése alapján kötelezte a vádlottat a másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

A kifejtetteknek megfelelően a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének a cselekmény minősítését, a kiszabott büntetések mértékét, a szabadságvesztés fokozatát érintő részeit a Be.372.§ (1) bekezdése alapján megváltoztatta, míg egyéb törvényes rendelkezéseit a Be.371.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Pécs, 2014. július 1.

Dr.Makai Lajos s.k. a tanács elnöke, Dr.Halász Etelka s.k. előadó bíró, Dr.Bencze Beáta s.k. bíró

A Kaposvári Törvényszék B.515/2013/13. számú ítélete a Pécsi Ítéltábla Bf.I.26/2014/4. számú ítélete folytán a 2014. évi július hó 1. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

Pécs, 2014. július 1.

.Makai Lajos s.k.
a tanács elnöke